

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
(ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

ΟΜΑΔΑ Β

3^ο ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται:

α. να περιγράψετε την εικόνα που παρουσίαζε το πιστωτικό σύστημα της Ελλάδας κατά τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας της και μέχρι το 1841

(μονάδες 12)

β. να παρουσιάσετε τις δραστηριότητες της Εθνικής Τράπεζας κατά το πρώτο διάστημα της ίδρυσής της και να αναδείξετε τις αλλαγές που έφερε η λειτουργία της στην οικονομία της χώρας.

(μονάδες 13)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Οι τοκογλύφοι που αποτελούσαν ένα ακόμα συστατικό στρώμα της ελληνικής αστικής τάξης, στο α΄ μισό του 19ου αιώνα, υφαρπάζοντας το μερίδιό τους από το πλεόνασμα της αγροτικής παραγωγής και ωθώντας σε εμπορικοποίηση, συχνά δεν ήταν άλλοι από τους τοπικούς άρχοντες, τους εμπόρους, ακόμα και τους πλούσιους χωρικούς. Οι φόροι, τα εμπορικά κυκλώματα και η τοκογλυφία αποτελούν έτσι τις κύριες μορφές που συμπορεύονται με την αυξανόμενη ενσωμάτωση των ανεξάρτητων μικροκαλλιεργητών στο εκχρηματισμένο εμπορικό σύστημα.

Τσουκαλάς, Κ., *Εξάρτηση και Αναπαραγωγή – Ο κοινωνικός ρόλος των εκπαιδευτικών μηχανισμών στην Ελλάδα (1830 – 1922)*, σ. 93

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Τα ιδρυτικά νομοθετήματα παρεχώρησαν στην τράπεζα το λεγόμενο εκδοτικό προνόμιο. Ήταν το αποκλειστικό δικαίωμα να κυκλοφορεί τραπεζογραμμάτια, υπό τον όρο ένα σοβαρό ποσοστό τους να καλύπτεται από τα αποθέματά της, αφενός, σε χρυσό και άργυρο, ατόφιο ή

νομισματικό, και, αφετέρου, σε διεθνή «βαριά» συναλλάγματα, όπως ήταν εκείνη την εποχή το γαλλικό φράγκο και η στερλίνα. Σε γενικές γραμμές, αυτός ήταν ο τρόπος με τον οποίο η δραχμή θα συνδεόταν στο εξής με το διεθνές νομισματικό σύστημα [...]. Οι εγχώριοι κεφαλαιούχοι αντιλαμβάνονταν ότι ο συμβιβασμός με την Εθνική θα ήταν, αργά ή γρήγορα, η μόνη λύση. Οι ιδιώτες κεφαλαιούχοι, έμποροι, τοκιστές και κτηματίες, παρείχαν στην τράπεζα τις απαιτούμενες εγγυήσεις, δανείζονταν εκείνοι τα τραπεζικά κεφάλαια προς 8 έως 10% και τα επαναδάνειζαν στους αγρότες προς 12 έως 48% [...]. Πράγματι, η πολιτική αυτή προήγαγε, ουσιαστικά, την μετεξέλιξη του πιστοδοτικού συστήματος, το άνοιγμα του τραπεζικού συστήματος σε ανταγωνισμούς και, μακροχρονίως, τον γενικότερο εκσυγχρονισμό της οικονομίας.

Δερτιλής, Γ. Β., *Ιστορία του ελληνικού κράτους 1830-1920*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 2014, σ. 239-240 και σ. 250.